

יום ירוק בחיי פרופ' אופירה אילון

20/03/2017

החלטתי לשתף אתכן ביום בחיי, קצת רחוק מהמולדת. אני נמצאת בכנס השנתי של זבלנים מדופלמים בפילדלפיה. היום בבוקר נתתי לבאי הכנס את הרצאת הפתיחה (keynote).

נטלתי על עצמי אתגר לא פשוט לשכנע 200 אנשים שעושים, נושמים ומבצעים בחיי היומיום שלהם "טיפול בפסולת", חשיבה הפוכה. חשיבה של ראשית הצינור, של הפחתה ותכנון וצמצום במקור במקום לחפש פתרונות וטכנולוגיות בסופו.

ההרצאה סקרה את הבעיות שבפניהם מתמודד כבר היום העולם:

- הצורך לספק מזון לאוכלוסייה שתגיע ל 9.3 ביליון איש ב 2050, עולם שצרכיו רק הולכים ועולים בעיקר, בגלל עליה ברמת החיים שמביאה לעליה – מטורפת- בצריכה.
- העיור עצמו מאתגר את תעשיית המזון, שכן שרשרת האספקה מתארכת.
- העובדה שכבר כיום כשליש מהמזון שאנחנו מייצרים בעולם נזרק.
- המספר, הבלתי נתפס, של 750 מיליארד דולר בשנה (עפ"י נתוני ה FAO) שלמעשה, נזרקים לפח.
- שינויי האקלים שצפויים להפחית את היבולים החקלאיים ב 30%.

- ההשפעות הסביבתיות העצומות שנגרמות מייצור המזון (מים, אנרגיה, חומרי הדברה ודישון) ובהמשך, מזריקתו לפח.

ועוד ועוד אתגרים..

ברור, שהמפתחות המרכזיים לשינוי הפרדיגמות נתונים בידי הרגולטור (החל מתכנון גידולים חקלאיים בהתאם לביקושים בצד אחד של האמצעים, עד היטל הטמנה גבוה ו/או איסור הטמנת חומר אורגני, בקצה השרשרת)

החשיבה שהצעתי לבאי הכנס היא להפוך את הזבלנים לשליחי השינוי. במקום לחנך את הציבור להפרדה נכונה של הפסולת, יש לחנך לצריכה נבונה, להתאמת כמות האוכל המבושלת (במסעדות, בבתי מלון ובבית שלנו) לצרכים. בנוסף, מאחר ואנשי הפסולת הם אנשי לוגיסטיקה מצויינים (תכנון מסלולי איסוף הפסולת) הצעתי שישתמשו בידע שלהם לפתוח ערוצי ביזנס חדשים: לשנע שאריות מזון (למשל, מהשדה החקלאי לתעשייה, מהמסעדה לנזקקים). כמובן, שההמלצה החד משמעית שהיתה לי היא לא להשתמש במשאיות האשפה הרגילות, אלא לקנות חדשות. אתן, שמכירות אותי, יודעות שאני אשה צנועה במהותי. שמחתי לקבל שטף של פניות ממשתפי הכנס, כולל חוקרת טיפול בפסולת מלבנון שנעשתה BFF שלי, שהצלחתי לגעת בנקודות חשובות ולגרום לנוכחים לחשוב קצת אחרת.

וכזבלנית מדופלמת בעצמי, גם כשאני מסתובבת ברחובות פילדלפיה, אני תמיד הולכת ברחובות הצדדיים, תמיד בוחנת איך אוצרים את האשפה, איך אוספים אותה. אז זה מה שתפסה מצלמתי:

זו תמונה קשה. תמונה שמראה שאנחנו כולנו מזבלים, ובגדול. הרחוב שייך לכמויות האדירות שאנחנו מייצרים, תרבות ה"השתמש וזרוק" שכולנו עבדים שלה, תרבות הטרש מעולם לא היתה מוחשית יותר.

זו בדיוק הנקודה שיש צורך בשינוי המחשבותי, שינוי בתפיסה ושינוי בהרגלים!

אתן, שמכירות אותי, יודעות שאני אשה צנועה במהותי, יודעות שמאוד מביך אותי לספר לכן חוויה שעברתי כרגע: הוזמנתי לבמה, ע"י מארגני הכנס, על מנת לקבל את הפרס על שם Iraj Sandi. הנ"ל הינו פרופסור מומחה לטיפול בפסולת והוא מיוזמי הכנס הזה, שכאמור, הינו ה 32 במספר. משתפת בהתרגשות רבה כיוון שנימוקי הוועדה היו שאני מהווה השראה לתלמידי.

אז for the record, את המידע הרענן ביותר, את המחקרים המובילים ואת חזית הידע בתחום אני שואבת מהצוות שעובד איתי. אני מרגישה מבורכת שיש לי צוות מהמם של סטודנטיות (וסטודנט אחד) בחוג לניהול משאבי טבע וסביבה באוניברסיטת חיפה, שחי, נושם, מבין ומנסה להשפיע על ניהול פסולת מושכל יותר. אפרת, שירה, ריבה, מאיה, צחי- אתם ההשראה האמיתית שלי. אתם כח העילוי! כמובן, אלו רק הסטודנטים הנוכחיים, יש עוד עשרות שלמדו אצלי ולימדו אותי ועם חלקם אני עובדת וחוקרת עד היום.

אז בהמשך הכנס אוסיף לשמוע הרצאות של באי הכנס ואם זה ממש יעניין אתכן, אוכל לשתף בעוד מספר ימים בסיוור של טיפול בפסולת בקניון הכי גדול בצפון אמריקה..

לילה טוב.

פרופ' אופירה אילון היא ראש תחום הסביבה **במוסד שמואל נאמן** בטכניון וראש החוג לניהול משאבי טבע וסביבה וראש המרכז לחקר משאבי טבע וסביבה באוניברסיטת חיפה (בהזדמנות זו מודה אופירה לאקדמיה שחזרה בה מקריאת נשים העומדות בראש במילה המצחיקה- ראשת...).

"יום ירוק בחי"מ" מציג את סדר יומן של נשים המקדמות את השיח חברתי-סביבתי בקהילה, במשפחה, בלימודים או בסביבת העבודה.

רוצה להשתתף גם ב"יום ירוק בחי"מ"?
כתבי אלי Sharon@greenct.org